

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 février 2005

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 28 novembre 2000 relative à la criminalité informatique, la loi du 30 juin 1994 relative aux droits d'auteur et aux droit voisins, et la loi du 23 mars 1995 tendant à réprimer la négation, la minimisation, la justification ou l'approbation du génocide commis par le régime national-socialiste allemand pendant la seconde guerre mondiale

AMENDEMENTS

N° 7 DE M. MAINGAIN

Art. 9

Remplacer l'alinéa 1er, proposé, par ce qui suit:

«Est puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de vingt-six euros à cinq mille euros quiconque, dans l'une des circonstances indiquées à l'article 444 du Code pénal, nie, minimise grossièrement, cherche à justifier ou approuve le génocide ou les crimes contre l'humanité, tels que définis par le droit international et reconnus comme tels par tout tribunal international dont la juridiction a été reconnue par la Belgique, par le Conseil de sécurité ou l'Assem-

Documents précédents :

Doc 51 **1284/ (2003/2004)** :

001 : Projet de loi.

002 et 003 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 februari 2005

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 28 november 2000 betreffende de informaticacriminaliteit, de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, en van de wet van 23 maart 1995 tot bestraffing van het ontkennen, minimaliseren, rechtvaardigen of goedkeuren van de genocide die tijdens de tweede wereldoorlog door het Duitse nationaal socialistische regime is gepleegd

AMENDEMENTEN

Nr. 7 VAN DE HEER MAINGAIN

Art. 9

Het ontworpen eerste lid vervangen als volgt:

«Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot vijfduizend euro wordt gestraft, hij die onder één der omstandigheden bepaald bij artikel 444 van het Strafwetboek, genocide of misdaden tegen de menselijkheid ontkent, schromelijk minimaliseert, poogt te rechtvaardigen of goedkeurt, zoals die zijn gedefinieerd door het internationaal recht en als dusdanig zijn erkend door enig internationaal tribunaal waarvan de bevoegdheid er-

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1284/ (2003/2004)** :

001 : Wetsontwerp.

002 en 003 : Amendementen.

blée générale des Nations Unies ou par une décision des juridictions belges ou d'un autre état membre de l'Union européenne.».

JUSTIFICATION

Un génocide, à l'instar de tout crime contre l'humanité, ne concerne pas uniquement les victimes et leurs descendants mais bien l'humanité dans son ensemble. D'où l'importance de cette loi.

Comme l'a rappelé la Cour d'arbitrage¹, «des manifestations d'opinions tendant à nier le génocide, à l'approuver, à chercher à le justifier ou à le minimiser grossièrement, fournissent un terreau à l'antisémitisme et au racisme et constituent une menace pour une société démocratique».

Cette menace pour notre société démocratique continuera d'exister, malgré la modification proposée, dès lors que celle-ci restreint le devoir de mémoire, en tant qu'appel à la conscience de l'humanité, aux seuls génocides reconnus par un tribunal international.

En effet, d'une part, de nombreux génocides ou de crimes contre l'humanité ont été commis sans que des tribunaux internationaux n'aient été constitués, notamment à l'encontre du peuple arménien ou encore, dans certains pays d'Afrique.

D'autre part, bien que la mise en place de la nouvelle Cour pénale internationale donne davantage de chance aux futurs génocides ou crimes contre l'humanité de rentrer dans le champ d'application de la présente loi, il convient de préciser que cette cour ne dispose que d'une compétence subsidiaire. La responsabilité première de poursuivre appartenant aux États, il n'y a pas de raison objective de limiter la loi aux décisions des tribunaux internationaux.

En effet, le négationisme d'un génocide réprimé par les juridictions internes et qui, dès lors, échappe à la Cour pénale internationale n'est pas moins répréhensible que le négationisme d'un génocide non poursuivi par l'État concerné et qui a pu, dès lors, relever de cette Cour.

C'est pourquoi, j'estime que le devoir de mémoire défendu par cette loi doit être étendu à tous les génocides et crimes contre l'humanité, qu'ils soient reconnus comme tels par un tribunal international ou par une juridiction belge ou européenne, à l'instar du génocide arménien reconnu par les Nations Unies officiellement en 1985 et par le Parlement européen en 1987.

¹ Cour d'arbitrage, 12 juillet 1996, TRDH 1997, p. 111.

kend is door België, door de Veiligheidsraad of de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, dan wel door een beslissing van de Belgische rechtscolleges of van een andere lidstaat van de Europese Unie.».

VERANTWOORDING

Net als elke misdaad tegen de menselijkheid is een genocide niet alleen tegen de slachtoffers en hun nakomelingen gericht, maar ook tegen de gehele mensheid. Vandaar het belang van deze wet.

Het Arbitragehof wees er op dat meningsuitingen met de bedoeling genocide te ontkennen, goed te keuren, pogen te rechtvaardigen of schromelijk te minimaliseren, een voedingsbodem zijn voor antisemitisme en racisme en een bedreiging vormen voor een democratische samenleving¹.

Ondanks de voorgestelde wijziging zal onze democratische samenleving nog steeds worden bedreigd, aangezien op grond van die wijziging alleen een door een internationaal tribunaal erkende genocide niet in de vergetelheid mag geraken, omdat alleen daarvoor een beroep mag worden gedaan op het geweten van de mensheid.

Tal van volkenmoorden of misdaden tegen de menselijkheid zijn immers begaan zonder dat zij ooit aanleiding hebben gegeven tot de oprichting van een internationaal tribunaal; dat is met name het geval voor de genocide op het Armeense volk, en de volkenmoorden in bepaalde Afrikaanse landen.

Hoewel toekomstige volkenmoorden of misdaden tegen de menselijkheid dank zij de oprichting van het Internationaal Strafhof veel meer kans hebben om onder het toepassingsgebied van deze wet te ressorteren, moet worden opgemerkt dat dit Hof slechts over een subsidiaire bevoegdheid beschikt. Aangezien de primaire verantwoordelijkheid om vervolging in te stellen bij de Staten berust, kan geen objectieve reden worden aangevoerd om de wet alleen te doen gelden voor de beslissingen van de internationale tribunaal.

Het negationisme in verband met een genocide dat wordt bestraft door de interne rechtscolleges, en aldus ontsnapt aan berechting door het Internationaal Strafhof, is immers niet minder strafbaar dan het negationisme in verband met een genocide dat niet wordt vervolgd door de betrokken Staat, en aldus onder de bevoegdheid van het Strafhof valt.

Derhalve is de indiener van mening dat de plicht om niet te vergeten, die door deze wet wordt bepleit, moet worden uitgebreid tot alle volkenmoorden en misdaden tegen de menselijkheid, ongeacht of ze al dan niet als dusdanig zijn erkend door een internationaal tribunaal dan wel door een Belgisch of een Europees rechtscollege, zoals dat het geval was met de Armeense volkenmoord, die officieel is erkend in 1985 door de Verenigde Naties, en in 1987 door het Europees Parlement.

¹ Arbitragehof, arrest nr. 45/96, 12 juli 1996, RTDH 1997, blz. 111.

L'expression 'reconnu comme tel par la communauté internationale dans son ensemble' viserait un génocide ou crime contre l'humanité qui, bien que n'ayant pas été poursuivi devant des tribunaux internationaux, n'en aurait pas moins été reconnu comme tel par la Communauté internationale. Par exemple, par une décision de l'Assemblée générale de l'ONU.

Olivier MAINGAIN (MR)

N° 8 DU GOUVERNEMENT

Art. 4

Compléter cet article comme suit:

«*, et les mots «l'utilisation possible» sont remplacés par les mots «l'utilisation normale».*».

JUSTIFICATION

Les mots «utilisation normale» correspondent mieux aux dispositions de la Convention.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

De bewoordingen «als dusdanig erkend door de gehele internationale gemeenschap» zouden verwijzen naar volkenmoorden of misdaden tegen de menselijkheid waartegen bij de internationale tribunaal weliswaar geen vervolging is ingesteld, maar die wel als dusdanig zouden zijn erkend door de internationale gemeenschap, bijvoorbeeld door een beslissing van de Algemene Vergadering van de VN.

Nr. 8 VAN DE REGERING

Art. 4

Dit artikel aanvullen als volgt:

«*, en de woorden «de mogelijke aanwending» vervangen door de woorden «de normale aanwending».*».

VERANTWOORDING

De woorden «normale aanwending» sluiten beter aan bij de bepalingen van de Overeenkomst.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX